

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

"Kmetovalec" izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 3.

Št. 6. V Ljubljani, 31. marcija 1897. Leto XIV.

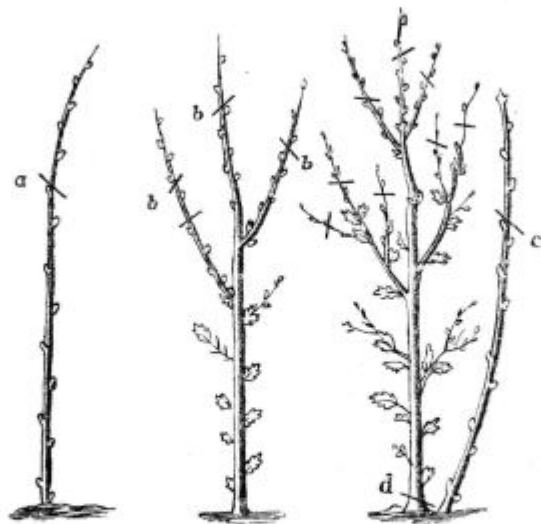
Obseg: Obrezovanje in oskrbovanje ribeza. — Prezračevanje panjev. — Kolesarski red za Kranjsko. — Kako se izposluje brezobrestno posojilo za obnovitev vinogradov. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva. — Tržne cene. — Inserati.

Obrezovanje in oskrbovanje ribeza.

Skoraj povsod jagodnate sadne rastline vzgajajo še kot grmičje, v katero zaradi prevelike gostosti svitloba ne more predreti, da bi na vse rastlinske dele ugodno vplivala. Zaradi tega sadje ostane drobno in neokusno; kar ga je na spodnjih vejah, se pa ob deževnem vremenu umaže in obje je mrčes. Ako gledamo le na to, da dobimo kolikor mogoče mnogo sadja, potem je grmič pač najboljša oblika; moramo mu pa pridno trebiti pregošče in stare veje, da ima dosti svitlobe in da spodnje veje niso preblizu tal. Najboljša in ob enem lepa oblika, ki mnogo rodi, je piramida. Piramida se vzgoji tako le:

Prvo leto naj mlada rastlina raste kakor hoče, drugo, oziroma tretje leto (kakor se rastlina razvija) pa izberi najmočnejši in najlepši poganjek ter ga pusti za deblo; vse druge odreži pri tleh. Ostali poganjek priveži h količu ter ga odreži kakih 40 cm visoko (pod 12. a). Po letu priveži h količu tudi najvišji poganjek, ki naj podaljša deblo, one pa poreži, kar jih je do 25 cm od tal, da ti pri obdelovanju zemlje ne bodo na potu in da dež ne umaže sadu. Poganjke iz tal je zato treba odstranjevati, da drevescem ne jemlje soka in jih ne slabe. Da vsako leto poženo vsi popki,

prireži vrhnji poganjek vsako leto za polovico, stranske poganjke pa na 6 do 8 odes (pod 13. b). Poganjke, ki preveč rastejo navznoter, poreži, da bodeta mogla svitloba in zrak tudi v sredino. Ako čez nekaj let drevesce noče nič kaj poganjati in tudi sad ni več tako popolen ter se iz tal pokazuje vedno več izrastkov, tedaj je to znak, da je stari les opešal in da bi se drevesce rado pomladilo. V to svrho odreži drevesce pri tleh, izmed izrastkov iz tal pa izberi najkrepkejšega ter vzgoji iz njega novo drevesce (pod 14. d, c). Umevno je, da je ob ti priliki treba dobro pognojiti. Sicer je pa jagodnatim rastlinam treba gnojiti vsako leto, ako naj dobro rode.

Podoba 12. Podoba 13. Podoba 14.

Prezračevanje panjev.

Znano je, da je zrak potreben za življenje vsaki živi stvari, torej tudi čebeli. Dihanje pa je različno. Sesalke in ptiči dihaajo s plučmi, ribe s škrgami, žuželke pa ali skozi stranske votline ali skozi celo telesno površje. Čebela diha skozi majhne luknjice zadnjih telesnih obročkov. Te luknjice za dihanje se najbolj poznajo pri ravno izleženi čebeli. Čebela pa teh odprtih nimajo le za dihanje, ampak ji dajo tudi obilnišo zmožnost za letanje. Kolikor popolnša je torej čebela, toliko več zraka lahko

vzame v se, toliko krepkeje tudi leta. Pa — si misli kdo — kaj mi pomaga za dejansko čebelarstvo, ako vem to? Da, ljubi čebelar, čez sedem let vse prav pride, pravi star prigovor; tudi to vediti ni tako prazno. Glej, čim starejše je satovje, tem manjše so celice, torej tudi manj razvite čebelice, ktere se v njih izležejo. Zato izveden čebelar nikoli ne pusti, da bi se satovje preveč postaralo, ampak skrbi za vedno prenavljanje, ker ve, da si bo v novem satovju izpodredil, krepkejših čebel, ktere mu bodo tudi več dobička prinašale, kakor slabotni pritlikavci. Pa povrnimo se k prezračevanju panjev.

Ob času najboljša paše, torej ob času največje delavnosti čebel lahko postane zrak tak, ki je čebelar prav zopern. Ogrevanje zalege, izdelovanje voska, iz mnogoterih dišečih in nedišečih cvetic nabran med, cvetni prah in obnožnja, po obilni toploti prisiljeno obilniše izhlapevanje, vse to povzroča mnogokrat hudo soparico, ktera pri žrelcu bolj ali manj izpuhteva. Ta popačeni zrak si prizadevajo čebele odpraviti z vednim ferfolenjem (mahanjem) kril; kolikor več odpravijo tega, toliko več pride zdravega noter. Tako prezračevanje podpira tudi izhlapevanje prevodenih delov medu. Da pa tako prizadevanje za boljši zrak čebele zelo utruje, je gotovo vsakemu jasno. Zato so si umni čebelarji prizadevali delo čebelarom zlajšati in so naredili prezračilnice.

Zdaj se moramo sporazumeti še zaradi teže zraka. Zrak ima svojo težo, kakor vsaka stvar svojo. Posebnost zračne teže je ta, da je toplejši zrak lažji in zato vedno napolnjuje najvišje prostore; mrzlejši zrak pa je težji ter vedno najnižje ostaja. Topel in mrzel zrak sta torej kakor olje in voda, ali pa kakor vroča in mrzla voda.

Iz tega se razvidi, da včasih prezračenje ni mogoče, ker se lahko zgodi, da je o poletnem času toplina v panju in zunaj panja enaka. To lahko vemo sami po sebi. Kolikokrat se primeri o poletnem času, da nam zrak v sobi ni všeč, odpremo okno, pa ne čutimo nobenega polajšanja; enako težak zrak je zunaj, kakor znotraj. Dalje se iz povedanega razvidi, da gre kdaj, če je prezračilnica na vrhu ali kje više na panju in če je vnanji zrak mrzlejši kakor notranji v panju, mrzli zrak pri izletnem žrelcu v panj, toplejši notranji pa zgoraj skozi prezračilnico iz njega; nasproti pa, če je vnanji zrak toplejši kot notranji, mrzlejši notranji pri žrelcu uhaja, vnanji toplejši pa skozi prezračilnico v panj sili ter ga počasi napolnjuje. In končno nas to uči, da morajo prezračilnice biti ena nizko nad izletno desko, druga pa zgoraj, blizu pokrova; dve vstricni prezračilnici bi panju malo pomagali.

Kolesarski red za Kranjsko.

Nikar naj se nihče ne čudi, da v gospodarskem listu objavljamo zakonske navedbe, ki na videz niso v nobeni zvezi s kmetijstvom, oziroma z gospodarstvom. Reč je pa le na videz taka, kajti kolesarstvo je v marsičem v zvezi z gospodarstvom. Pri tem ne mislimo na izdelovanje koles, ktera obrt daje zaslužka na tisoče rokam, ker tvornice za kolesa na Kranjskem še nimamo; vendar pa imamo mnogo obrtnikov, ki se pečajo s prodajo in s popravilanjem koles, kar je le na korist deželi. Važno za deželo je pa kolesarstvo z drugega stališča; z njim prihaja vedno več tujcev in tudi domačinov na deželo, kteri z ene strani dajejo gostilničarjem dobrega zaslužka, z druge strani pa spoznavajo krasote naše dežele in privabljajo zopet novih obiskovalcev. Kolesarstvo je torej važen činitelj za promet tujcev, kterege povzdigniti mora biti dolžnost vsakoga deželana. Naša dežela je

tako krasna in ima tako podnebje, da je kakor nalašč ustvarjena za letovišnike in sploh tiste, ki radi potujejo po lepih krajih, sebi v zabavo in razvedrilo. Taki potniki prinašajo s seboj denar in ga puščajo v deželi, kjer pride vsem na korist. V prvi vrsti imajo res korist gostilničarji, a teh bo vedno več, če bo več tujcev, in z njimi raste število davkoplačevalcev, kar je na korist celi deželi. Gostilničarji pa zopet kupujejo živila pri kmetovalcih in to vsak vé, kjer se nastanijo letovišniki, tam se podraže jajca, mleko, maslo i. t. d., od česar ima korist kmetovalec. Koliko praznih sob po kmetskih hišah se daje po leti za drag denar v najem, in nove stavbe nastajajo, pri kterih imajo domači delalci in obrtniki zaslužek, in cena stavbenim prostorom raste. Naša dežela ima glade tega še lepo prihodnost in veliko se bo dalo zaslužiti, a treba je skrbeti, da se tujci privabijo. Pri tem pa pripade najvažnejša naloga našemu kmetijskemu prebivalstvu, ker more veliko pripomoči, in sicer s tem, da se ljubeznivo vede proti tujcem ter nikdar ne dela ovir, ktere bi tujce oplašile. Pisati hočemo o tem še večkrat, danes smo se namenili naše deželane opozoriti na kolesarje in na vozni red s kolesi, kterege mora poznati vsakdo, ki ima opravila na javnih cestah. Uže čisto navadna uljudnost zahteva, da se vsak miren potnik na cesti pusti v miru, in isto tako kolesar, kteri naj se ne nadleguje z nepotrebnimi opomnjami ali celo s psovskami, kar se, žal, pri nas v nekterih krajih pogostoma dogaja. Še grše je pa in nečastno za naš narod, če se meče kamenje za kolesarji, če se jih na ta ali oni način skuša, da bi se zvrnili, ali če se ščujejo nanje psi. To so izvori surovosti, ktere mora vsak pameten človek skušati preprečiti. Bodimo ponosni na kmetski stan, a obnašajmo se tudi tako, da nas bodo častili tudi drugi, in to na prid nam in deželi. Zlasti naj stariši mladino v tem smislu poučujejo in svarijo, kajti častita duhovščina in učiteljstvo pač storita popolnoma svojo dolžnost, vsega pa tudi ne moreta storiti ter mora biti nadziranje mladine doma prepuščeno starišem. Bodi za danes dovolj o tem. Končno objavljamo še deželni zakon s 6. dne novembra l. 1896. o vožnji s kolesi po javnih, nedržavnih cestah. Ker je ta zakon jasen in ima vse tiste navedbe, ki veljajo tudi za državne ceste, zato objavimo le tega.

§ 1. Za vožnjo s kolesi po vseh nedržavnih, javnih cestah, kot deželnih, okrajnih občinskih cestah veljajo naslednji predpisi.

§ 2. Za vožnjo z vozmi po javnih cestah vsake vrste, ustanovljene s cestno-policijskim redom za javne, nedržavne ceste s 26. dne septembra 1874. l., dež. zak. štev. 27., in z začasnim cestno-policijskim redom za državne ceste z 28. dne junija 1893. l., dež. zak. štev. 24., ustanovljene določbe o ogibanju in prehitevanju, veljajo tudi za vožnjo s kolesi. V obče se je torej ogibati na levo in prehitevati na desno.

Lahki vozovi se morajo tudi nasproti kolesarjem ravnati po teh navedbah, vendar pa se ima kolesar po možnosti prvi ogniti.

§ 3. Javne, nedržavne ceste se ne smejo rabiti za uk in vajo v vožnji s kolesom, ampak po njih se smejo s kolesi voziti le taki kolesarji, kteri znajo popolnoma varno in spretno ravnati s svojimi vozili.

§ 4. S kolesom se sme voziti v obče le po cestnem tiru; za pešpote odmenjene cestne bankete je dovoljeno uporabljati le tam, kjer hodijo po njih na večjo daljavo le posamez ter je vsak čas lahko takoj kreniti na vozni tir.

Kolesar se mora po pešpotu greločim pešcem vsekakor ogniti in, če je treba, celo takoj kreniti z njega na vozni tir. Če se pelje kolesar po voznem tiru, se

mu morajo pešci umakniti takisto, kakor kakemu drugemu vozu.

§ 5. Kolesar mora paziti na pešce, jezdne konje, vprežene in druge živali, kakor jih prehiteta ali vozi mimo njih.

Kadar hoče prehiteti na cesti bodisi osebe, bodisi gnane ali vprežene živali, je dolžan, najmanj 20 m iz daljave večkrat dati znamenje z zvonilom, če se pa živali plašijo, ali če njih vodnik opozarja na previdno ravnanje, in v to je zavezan, ako mu je znana plašljivost njegovih živalij, tedaj mora iti s kolesa — toda če možno ne prav blizu živali — in, če je mogoče, naj odpravi vozilo živalim izpred očíj, da ga več ne vidijo.

Če sreča kolesar plašljive živali, mu je isto tako ravnati, posebno ako ga opominja njih vodnik.

§ 6. Kadar vozi tir ni popolnoma varen in prost, kadar hoče kolesar vozove, jezdece, gnano živino ali pešce prehiteti, potem po ovinkih in križpotih ter sploh po zaprtih krajih je voziti primerno bolj počasi; zato je povsod tod rabiti le kolesa, ki imajo tako zanesljive zavorne naprave, da je vozilo lahko hipoma ustaviti.

Tudi sme kolesar po zaprtih krajih le tako voziti, da trdno drži ravnavo in stopalnik.

§ 7. Od mraka pa do svita je dovoljeno voziti le s takimi kolesi, ki imajo svetlo, belo luč, svetečo v mer vožnje in vidno že iz dalje. Barvaste luči so brezpogojno prepovedane.

§ 8. Ob skupnih vožnjah smejo kolesarji, kadar srečavajo pešce, jezdece, vozove ali gnano živino, oziroma jih prehitavajo, voziti le posamezno in v primernih presledkih drug za drugim.

§ 9. Po mestih, trgih in zdraviliščih sme občinski zastop ukazati še nadaljnje varnostne naredbe za vožnjo s kolesi in jo zlasti omejiti po živahnih ali ozkih cestah ob določenih urah ali jo popolnoma prepovedati. Take predpise je po primerno nameščenih tablah razglasiti pri vhodih v kraj, oziroma na obeh koncih dotičnih cest.

§ 10. Za mesta, trge in zdravilišča sme občinski zastop vrhu tega dopustiti vožnjo s kolesi po cestah in ulicah le proti vozni izkaznici, katero izda občina na podstavi izkušnje, napravljene pri kakem kolesarskem društvu ali na sploh primeren način.

Občinski zastop sme tudi določiti, da morajo tuji kolesarji, ki nimajo nikake izkaznice ter bivajo v občini vsaj tri dni, za izkaznico poprositi, če naj se jim še daljna vožnja dopusti.

Taka, na Kranjskem zadobljena vozna izkaznica je veljavna za vso kronovino. Za izdajo izkaznic se sme pobirati do 5 gld. pristojbine, treba pa je, da pristojbino odobri deželni odbor.

Po občinah, po katerih so te vozne izkaznice uvedene, smejo organi za javno varnost v obče le tedaj kolesarje ustavljati med vožnjo in zahtevati od njih izkaznice, kadar le-ti s svojim ravnanjem na kolesu in sploh s svojim vedenjem dajo povod do tega.

§ 11. Prestopki določeb tega zakona, kateri niso po občnem kazenskem zakonu kaznivo dejanje, se kaznujejo z globami do 50 gld., ako se globa ne da iztirjati, pa z zaporom enega dne za vsakih 5 gld.

Postopanje pristoji v preiskovanje in kaznovanje cestno-policijskih prestopkov poklicanim organom tiste občine, v ktere okolišu se je storil prestop.

V ubožni zaklad le občine se stekajo tudi vplačane globe.

Kako se izposluje brezobrestno posojilo za obnovitev vinogradov.

Obnovljenje uničenih vinogradov se najprej pospešuje s tem, da se posestnikom okuženih vinogradov odpušča zemljiški davek zaporedoma, kakor se manjša dohodek; dalje s tem, da novo nasajeni vinogradi 10 let ne plačujejo zemljiškega davka, in da se za 6 ali 10 let zemljiškega davka oprostito zemljišča, ki dosedaj niso bila vinograd, ako se izpremené v vinograde.

Razven teh olajšav pri davkih pa so zakoni poskrbeli za gmotne pomočke pri nasajanju takih vinogradov, ki se požlahnjujejo na ameriških podlogah; ker so namreč dotični troški jako veliki, dovoljujejo se v ta namen brezobrestna posojila.

Taka posojila posestnik vinograda lahko obdrži 10 let brez obrestij ter jih začne vračati po 10. letu. Obroke za vrnitev posojila določuje poljedelsko ministerstvo; vender se taka posojila vračajo, vsaj na Nižjeavstrijskem, v 10letnih obrokih, tako da od prejema prvega obroka brezobrestnega posojila do njegove popolne vrnitve preteče 20 let.

Zdaj povemo, kako se je treba ravnati, ako se hoče zadobiti tako brezobrestno posojilo.

Z zakonom s 3. dne okt. 1891. l., št. 150. drž. zak., se je bila ta zadeva pričela in se je končno določila z zakonom z 28. dne marcija 1892. l., št. 61. drž. zak.; poslednji zakon je sedaj merodajen. Razven teh dveh zakonov je merodajna naredba poljedelskega ministerstva z 29. dne marcija 1892. l. s katero se je natančneje izvedel zgoraj imenovani zakon z 28. dne marcija 1892. l.

Zakon z 28. dne marcija 1892. l., št. 61. drž. zak., daje poljedelskemu ministru pravico, da sme za slučaj, ko se v kaki občini pokaže trtna uš v tako veliki meri, da dotični posestniki začasno pridejo v stisko, dovoliti brezobrestna posojila v namen, da se obnovijo uničeni vinogradi. Pogoji so tedaj ti, da se je v kaki občini pokazala trtna uš v veliki meri in da posestniki za novo nasajenje svojih vinogradov ne zmorejo troškov iz svojega.

Posestnik vinograda more dobiti brezobrestno posojilo, ako takoj na novo nasadi izkopani vinograd; dobi pa posojilo tudi tedaj, ako odloči vinograd za nekaj let v drugo obdelovanje, ako seje n. pr. deteljo ali turščico. Ako čez nekaj let na isti parceli zopet nasadi trte, tedaj more za tak nasad dobiti brezobrestno posojilo, med tem pa seveda od zemljišča plačuje samo tisti davek, ki je predpisan za tisto obdelavno vrsto, za katero vporablja v tem času izkopani vinograd.

Tako posojilo more dobiti vsak posamezen vinogradnik, in to se navadno tudi tako godi. Pa tudi cela občina kot taka lahko dobi tako brezobrestno posojilo; tudi se da tako posojilo zadrugi, ki je ustanovljena po zakonu z 9. dne aprila 1873. l., št. 70. drž. zak., ali pa kakemu kmetijskemu ali vinarskemu društvu.

V prošnji je treba povedati, koliko bode stal novi nasad; potem je treba predložiti načrt dela, to se pravi, kako in na kak način se napravi novi nasad in kako poročstvo se daje za to. Priložiti se mora tudi posestna pola.

Prošnje se podajo in napišejo na okrajno glavarstvo. Najbolje je, ako vsi vinogradniki iz ene občine, ki prosijo za brezobrestno posojilo, skupaj podajo svoje prošnje po županstvu na glavarstvo. Pa tudi vsak vinogradnik lahko sam poda svojo prošnjo naravnost pri glavarstvu.

Ako kak posamezen posestnik prosi za posojilo, se navadno posojilo vknjiži na njegovo posestvo (na Nižjeavstrijskem se to zgodi v vsakem slučaju), ako pa prosi

cela občina, ali zadruga, ali pa kako kmetijsko ali vinarско društvo za tako brezobrestno posojilo, se navadno ne zahteva zavarovanje. Gledé zavarovanja pa pravi ministrska naredba z 29. dne marnja 1892. l. (§ 5) po vsej pravici, da se ne sme zahtevati zavarovanje na tak način, kakor bi je zahteval zaseben upnik. Tu gre ravno za posojila v času stiske, tako da bi tisti, ki potrebuje posojilo, pogostoma niti ne mogel dati dovoljnega porošstva. Država je zavarovana s tem, da posestnik vinograda posojilo porabi na pravi način; kajti ako vinograd, ki sedaj daje le malo ali nič dohodka, zasađi z ameriškimi trtami, postane več vreden, kakor je bil prej. Treba je torej gledati na to, ali porabi posestnik vinograda posojilo na pameten način in ali je sploh dober in zanesljiv gospodar.

Zato lahko rečemo, da pač vsak vrl vinogradnik, ki je v stiskah, dobi tako posojilo, ako se pokaže v kaki občini v veliki meri trtna uš.

To se razvidi tudi iz tega, da se posojila navadno vknjižujejo, da pa tako posojilo tudi dobi tak vinogradnik, katerega posestvo je že močno zadolženo, tako da ni niti govora o normalnem zemljeknjižnem zavarovanju, kakor je navadno zahteva zaseben upnik. Torej redno se za tako posojilo ne zahteva ono varstvo, ki bi je zahteval navaden upnik, ampak gleda se največ na to, ali v posameznem slučaju dajejo vse razmere skupaj večje ali manjše porošstvo, da se posojilo porabi vestno in na primeren način za obnovenje vinskih nasadov.

Iz tega se sklepa, da oni, kdor dela, ki se morajo izvršiti po predloženem načrtu, ali neopravičeno opusti ali pa očitno izvede na nemaren in neprimeren način, ne samo da ne dobi več nobenega obroka, ampak mora tudi takoj vrniti celo posojilo, ki je je že dobil.

Glavarstvo izreče svoje mnenje o vsaki prošnji, če je treba, še nadalje poizveduje in prošnje predloži dežel-nemu odboru.

Pogoj, da država dovoli posojilo, je ta, da dovoli tudi dežela enako ali pa še večje posojilo kakor država; zato se mora najprej izreči deželni odbor, ali sploh dovoli in v kakem znesku brezobrestno posojilo.

Od avgusta 1895. l. se na Nižjeavstrijskem postopa tako, da se skliče, ako je sklenil deželni odbor dovoliti določeno posojilo, mešana komisija, ki obstoji iz enega zastopnika deželnega odbora, enega zastopnika namestništva in enega zastopnika poljedelskega ministerstva. Ta komisija potem končno odloči, kakšna posojila naj dobe prosilci. Ako je komisija dovolila posojilo, se vknjiži in potem izplača.

Po § 8. zgoraj navedene naredbe poljedelskega ministerstva se morajo vsa dotična uradna dejanja vselej izvršiti z največjo hitrostjo.

Niti zakon z 28. dne marnja 1892. l., niti ministrska naredba z 29. dne marnja istega leta ne povesta, kako visoka so taka brezobrestna posojila, če tudi se to pogostoma trdi. Na Nižjeavstrijskem daje deželni odbor za razkopanje 1 štirj. sežnja 12¹/₂ kr. in enak znesek za obsajenje 1 štirj. sežnja s trtami, torej za nov nasad za vsak štirj. seženj 25 kr. Poljedelsko ministerstvo da enak znesek, tako da dasta država in dežela za razkopanje vsakega štirj. seženja 25 kr. in za zasajenje s trtami za vsak štirj. seženj tudi 25 kr. brezobrestnega posojila. To znaša od države in dežele za razkopanje enega oral a vinograda 400 gld. in ravno toliko za nasaditev trt, tako da na Nižjeavstrijskem dasta država in dežela za popolno nasaditev enega oral a zemlje z odpornimi ameriškimi podlogami 800 gld. kot brezobrestno posojilo. Ako se zem-

ljišče ne prekoplje, torej samo za zasaditev, brez prekopanja, se ne dovoli brezobrestno posojilo.

Posojilo se tudi izplača v dveh obrokih. Prva polovica se izplača, kadar je zemljišče prekopano, druga polovica, kadar je dokončano sajenje trt. V slučaju posebnih razmer, ako je n. pr. prosilec zelo ubožen, sme glavarstvo izjemno dovoliti, da se prva polovica posojila izplača, predno je razkopana cela parcela; ali tedaj mora biti razkopana vsaj četrtina parcele. Pri posebnih razmerah sme glavarstvo nakazati drugo polovico posojila, torej ostali del, še predno se je dovršilo nasajenje trt, ali v tem slučaju mora biti že razkopana cela parcela.

Vprašanje, ali se mora prekopati z roko ali pa tudi z oralom (plugom), ni določeno v zakonu, ampak zakon govori sploh le o prokopanju. Odvisno je torej od deželnega odbora in od vlade, ali velja prekopanje z oralom (razorjanje) toliko, kakor če bi se vršilo z rokami, in ali se za razorjanje sploh ne dovoli, ali se pa v tem slučaju dovoli samo manjše posojilo. Na Nižjeavstrijskem, kolikor je nam znano, se ne dovoli brezobrestno posojilo, ako se zemljišče samo razorje, ali pa se samo razkoplje.

Tu navajamo obrazce, ki so v rabi na Nižjeavstrijskem, ker se je v ti deželi največ poslovalo v zadevi brezobrestnih posojil in ker so se ti obrazci v praksi že dobro obnesli.

Na Nižjeavstrijskem je razposlal deželni odbor take obrazce na glavarstva in na občine, v katerih se prideluje vino, kjer jih lahko dobe vinogradniki.

(Brez koleka).

Slavno c. k. okr. glavarstvo

v

Udano podpisani posestnik vinogradov v davčni občini bivajoč v h. št. prosim na podlogi zakona z 28. dne marnja 1892. l. gledé zadobitve brezobrestnih posojil radi škode, ki jo dela trtna uš, da se mi dovoli brezobrestno posojilo za pokritje troškov za novo zasaditev vinograda, uničenega od trtne uši pare. št. kos katast. občina po priloženem načrtu.

Prošnja se opira na poizvedovalno polo ¹/₂, izpolnjeno in potrjeno od občinskega predstojnika, z dotičnim načrtom dela pod ²/₂.

Ako bi se zahtevalo književno varstvo, prilagam pod ³/₂ posestno polo in izjavljam, da sem pripravljen podvreči se mu, kakor tudi zadostiti ostalim pogojem, ki bi se mi stavili v zmislu zgoraj navedenega zakona.

. dne 189

(in žena).

Ta prošnja se zgane posredi in zadaj napiše občinski predstojnik:

Slavn. c. k. okr. glavarstvu v

Podpisano občinsko predstojništvo se počaščuje predložiti prošnjo v za brezobrestno posojilo za nove nasade v vinogradih, uničenih od trtne uši, z dotičnimi podatki.

Občinsko predstojništvo

dne 189

občinski predstojnik.

T. prilog.

(brez. koleka).

POVEDOVALNA POLA

k prošnji v za brezobrnstno posojilo, da na novo nasadi z odpornimi ameriškimi trtami vinograd, uničen od trtne uši, parc. št.

1. Ime, priimek prosilca (ako je tudi žena na premoženje vknjižena, tudi ime žene).	
2. Bivališče in h. št.	
3. Število zemljiščne parcele, ki je uničena in se ima na novo zasaditi, kos, katastr. občina, površje.	
4. Ali se je že dobilo za to parcelo oproščenje davka v zmislu zakona s 3. dne oktobra 1891. l., št. 150. drž. zak.?	
5. V kraju navadna vrednost enega orala vinograda v imenovani legi pri popolnem dohodku.	
6. Družinske in premoženjske razmere.	
7. Razmere, na podlogi katerih se prosi za izjemno podeljenje posojila brez zavarovanja.	

Občinsko predstojništvo v

I. I.

Občinski predstojnik.

DELALNI NAČRT IN PRORAČUN TROŠKOV

k prošnji v za brezobrnstno posojilo.

	V kraju navadne cene 1 orala (1600□°) po dogovoru		Torej troški gledé parcele št.	
	gld.	kr.	gld.	kr.
Enkratna dela, če se dela na novo.				
1. Priprava tal (razkopanje na 70 cm. globočine, poravnanje)				
2. Nastavljanje (napravljjanje vrst, sajenje trt)				
3. Požlahtnjevanje (grebenčanje pri požlahtnjenju na zeleno, oziroma požlahtnjevanje na roko za nakup količev, oziroma kolčij				
Vsakoletna dela v prvih 4 letih:				
1. 3kratno kopanje na leto polaganje trt, pospravljanje, nategovanje, prikopavanje pozno jeseni, ozir. rezanje, čiščenje, dopolnjevanje trt v 2. letu, obiranje listja, vezanje in slama, v 3. letu gnojenje in sicer: gnoj (100), po 30 košev stane gld. kr. . . . in dotično delo (. voženj za oral)				
	gld.	kr.		
2. Dnina znaša za kopanje . . . za požlahtnjevanje za gnojenje				
Torej skupni troški za parcelo št.				

(Konec prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 55. Občina Tunjice misli ustanoviti družbo, ktera bi zavarovala proti škodi po požaru, po vetru, po streli i. t. d. Kdor bi k družbi pristopil, bi plačal primeren donesek in vse doneske bi naložili na obresti; ako bi pa koga zadela nesreča, bi se mu pa pomagalo. Ali bi bilo dobro, ustanoviti tako družbo, in bi se li smela ustanoviti? (F. P. v St.)

Odgovor: Taka družba se sme ustanoviti, pametno pa ni ustanoviti jo. Sicer pa k ustanovitvi ni nobenega poviča, ker imamo veliko dobrih in zanesljivih zavarovalnih družb, ktere so silno bogate in ktere zaradi medsabojne konkurence jako ceno zavarujejo. Vaša družba bi morala več kakor desetkrat tako visoke premije pobirati in bi vzlic temu bila uže pri prvem količjak velikem požaru popolnoma uničena, kajti en požar naredi večjo škodo, kakor morete Vi v desetih letih skupaj zbrati. Toplo Vam priporočamo, ne dajte se zapeljivati od ljudij, ki nimajo niti pojma ne od življenja, ne od národnega gospodarstva.

Vprašanje 56. Poizvedel sem, da je neki zveden posestnik na Krasu lansko leto rabil za škropljenje trt mesto zmesi galice z apnom, zmes s sodo. Ta zmes se je neki prav dobro sponesla in je tisto, kar pade na tla, tudi zelo gnojilno. Kaj je Vaše mnenje o tem in koliko se potrebuje sode? (A. Ž. v K.)

Odgovor: V tem listu smo uže poročali, da se more rabiti mesto apna soda. Dobra stran te zmesi je snažnost, kajti tekočina je popolnoma čista in se škropilnica nikdar ne zamaši, a ta dobra stran nikdar ne odtehta njenih slabih strani. Sodina zmes se prav slabo drži na listju; ker je na njem skoraj brezbarvena, se ne vidi, kje se je škropilo (in to je zelo važno), in s'ednjič je precej dražja, kajti na vsak kilogram galice je treba vzeti 1 $\frac{1}{4}$ kg sode, ki je precej dražja kakor apno.

Vprašanje 57. Pretočil sem vino pred 4 tedni v kaj za toliko časa, da sem pobral iz soda drožje ter sod pomil, potem sem vino brž zopet pretočil v sod nazaj. Sedaj je vino slabšega okusa kakor je bilo prej, bolj temno ter manj rdeče. Ali naj vino očistim in pretočim? (J. K. v C.)

Odgovor: Kadar se vino pretoči, zlasti mlado, se vsled dotike z zrakom vselej izpremeni, postane praznega okusa (se izvehča) ter temnejše barve (vino nategne). To pa nič ne de, ker se zopet vrvna in potem še boljše postane, kajti s pretakanjem mu pospešimo zorenje. Očistiti bo vino treba le tedaj, če se ne bo samo očistilo čez nekaj mesecev. Če vino ni dovolj rdeče in Vam je na tej barvi kaj ležeče, morete jo popraviti s par litri dobrega črnega primorskega vina.

Vprašanje 58. Kako se ozdravi driska sesajočih prascev, oziroma uže odstavljenih? (J. K. v C.)

Odgovor: Driska prasičkov je dvojna, in sicer ena pride od nepravilno krmiljene svinje, druga je pa kužna. Prva se zdravi s izpremembo krme, zlasti je pa pridno treba snažiti korita, ker iz njih pride svinji v želodec polno nesnage, t. j. pokvarjene, gnile in skisane krme, ter da mleku driskajočo lastnost. Kužni driski prasičev dandanes ne vemo še pravega vzroka; ona je jako nevarna, če se vtepe v kak hlev in je skoraj neozdravna. Da se kužna driska prepreči, paziti je treba na največjo snago ter skrbeti za suho in toplo ležišče ter za dober zrak v svinjaku. Če prasički morejo sploh še jesti, daje naj se jim na posnetem mleku kuhan riž.

Vprašanje 59. Imam svinjo, ki ima 7 mladičev, ktere je dobro dojila; sedaj je pa ostavila dojenje na en sesec. Prosim pouka, kaj je temu vzrok? (A. A. v Z.)

Odgovor: Pravi vzrok Vam more povedati le živino-zdravnik, kateri pregleda svinjo. Bržkone se je svinja prehlala.

dila in je dobila na tistem sescu vnetico, in ker je niste zdravili, je pa sesc oglušel.

Vprašanje 60. Imam vrt, polen jablan, katerim silno škodujejo uši, in sicer se tem več zaredi tega mrčesa, čim bolj v senci je drevo. Uničijo pa uši vejice tako, da se kar posuše. Kako naj preženem ta mrčes? (K. M. v R.)

Odgovor: Jablane, zlasti mlade, jako rade napadajo uši in se ta mrčes more na vrtu silno razširiti, ako se ne zatira sproti. Zatiranje ni težavno, če se to vrši sproti, t. j. da se uši precej zatro, koder se pokažejo. Pokažejo se pa le po mladih vršičkih. Znamenja so zavito in zgrbančeno listje, ali pa po deblu gori in doli tekajoče mravlje. Listne uši sploh se najbolje zatirajo s tobakovo vodo. Skuhajte par litrov prav močne tobakove vode, nesite jo v plitvi posodi na vrt ter pomakajte napadene vršičke tako vanjo, da se gotovo zmoči vsaka uš ter da pride za par trenutkov pod vodo. Ker so uši le na mladem drevju, zato ni težko izvršiti to delo.

Vprašanje 61. Imam kravo, ktera je skotila pred nekaterimi tedni tele, ki ne sesa pri kravi, ampak mu dajemo piti, ker je hočemo rediti. Sedaj pa krava naenkrat pridižuje mleko, dasi ni nobenega znamenja, da bi bila bolna. Kaj more biti temu vzrok. (U. P. v L.)

Odgovor: To se mnogokrat pripeti, da krave iz ljubezni do telička, t. j. iz nekega notranjega nagona hočejo zadrževati mleko za mladiča. Krava pa to takole dela: S tem, da zadržuje sapo, stisne trebuh skupaj, kar naredi, da se žile v vmenu napolnijo s krvjo. Vsled velike množine krvi postanejo sesci taki, da ne prepuščajo mleka. V takem slučaju priporočajo v sesci vtakniti mlečne cevke, skozi ktere potem odteče mleko. Čez nekaj časa potem krava sama ob sebi opusti pridrževanje mleka. Mlečne cevke se kupijo, a pomagati si morete sami, če vzamete tuljavo kaknega drobnega gosjega ali debelega kurjega peresa, ktero dobro osnažite. Gorenji, t. j. zaprti del tuljave se pusti, kakor je, samo da se naredita ob strani z razbeljeno debelo pletilno iglo dve ali tri luknjice. Tuljava je potem nekako taka le: Pika pomeni luknjico. Ta tuljava, oziroma cev, se vtakne v sesci in mleko odteče skozi cev.

Gospodarske novice.

* † **Gospod Josip Kržič**, posestnik v Trbojah, jako zaslužen gospodar ter družben ud od l. 1876., je umrl 25 dne marniceja t. l. — Dne 26 t. m. je pa umrl gospod **Ivan Rihar**, posestnik v Gorenjem Logatcu ter ud naše družbe. Naj počivata v miru!

* **Poveljnik žrebčarske postaje na Selu**, gospod c. in kr. ritmojster Val. Melecki, je prestavljen v Drobowice na Gališkem, na njegovo mesto pa pride gospod c. in kr. ritmojster Rihard Merlth, dosedaj službujoč na dvoru njegove cesarske visokosti nadvojvode Karola Ludovika.

* **Ruski lan, semenski krompir in drevje** je družba popolnoma razprodala, zato ne sprejeme več naročil na te reči.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora 27. dne februarija 1897.

Navzoči so bili: družbeni predsednik gosp. cesarski svetnik Ivan Murnik, odborniki gg.: grof Barbo, Folakovski, Goll, Povše, Šiška, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik Pirc.

Na dnevnem redu je bil nujni dopis vis. c. kr. kmetijskega ministerstva o preuredbi zakona o ponarejanju vina in o prometu

s petijetom. Glavni odbor je po daljšem posvetovanju določil točke, ktere naj se sprejmejo v novi zakon, da bo zadostno zavarovan naterni pridelek, da pa vender umen kletar ne bo oviran v svojem delovanju.

Za nove ude se sprejmejo gg.:

Mihelčič Francišek, posestnik v Studenem, Kokalj Ivan, posestnik na Suhi; Urbanič Tomač, posestnik v Veliki Pristavi; Čepirlo Miha, posestnik in trgovec na Kalu; Volk Francišek, posestnik na Suhoriji; Malavec Štefan, posestnik na Suhoriji; Srebot Anton, posestnik v Stari Sušici; Cucek Anton, posestnik v Novi Sušici; Požar Andrej, posestnik v Novi Sušici; Prelec Jakob, posestnik v Novi Sušici; Srebot Josip, v Neverkah; Čuk Francišek, učitelj v Ostrožnem Brdu; Petsche Ernest, posestnik v Kočevju; Drašlar Anton, gostilničar v Borovnici; Mavsar Josip, posestnik v Iglenu; Šušteršič Francišek, posestnik v Vižmarjih; Kovač Mihael, p. d. Boltež, posestnik v Dolnicah; Ulčar Jakob, posestnik v Lescab; Dolar Janez mlinar in posestnik v Veliki Pirešici; Čefuta-Ucman Anton, veleposestnik v Tomaju; Goeken Julij, posestnik tvornice za čevlje v Tržiču; Hrehorič Josip, posestnik v Metliki; Šturm Oton, posestnik v Metliki; Dragovan Anton, posestnik v Sveržaku; Vukšinič Miko, posestnik v Križevski Vasi; Žust Janez, posestnik v Dolah; Kavčič Matija, trgovec v Št. Jurju na juž. žel.; Škufca Ivan, posestnik v Dragi; Sodja Anton, puškar v Borovljah; Krajgher Peter, posestnik v Hrašah; Pučko Anton, župnik na Polensaku; Kat. slov. polit. društvo v Teharjih; dr. Romih Tomaž, učitelj na meščanski šoli in župan v Krškem; Podpadeč Ivan, posestnik v Jablanici; Železnik Martin, posestnik na Volčji Jami; vitez Strahl Karol, c. kr. dež. sodišča svetnik v Ljubljani; Sajevec Josip, posestnik in mlinar v Predosljah; Janez Mavrin, posestnik v Loki; Petelin Janez, posestnik v Notranjih Goricah; Jež Anton, posestnik v Ložah; Skrl Andrej, posestnik v Logu; Cunta Jarnej, posestnik in gostilničar v Vipavi; Ferjančič Josip, posestnik na Slapu; Nabrgoj Anton, posestnik v Lozicah; Šik Ivan, posestnik v Dekani; Grad Francišek, posestnik v Petelinah; Rovšek Janez, posestnik in trgovec v Dolškem; Legović Marko pok. Grgura, posestnik v Kaštelirnu; Kajfež Josip, posestnik v Novih Selih; Renar Jarnej, posest. v Ložah; Levč Josip, trgovec in posest. v Ljubljani.

Razglas

o oddaji čistokrvnih izvornih bikov simentalke (rumeno- in belolisaste) pasme.

Podpisani glavni odbor odda 8 bikov čiste simentalke pasme v tiste kraje po Notranjskem, Dolenjskem in v okolico Ljubljane, koder marajo za pisano živino, ki je mlečna in daje velike vole.

Te bike bode odbor oddajal na podlogi došlih prošenj, in sicer z ozirom na potrebo čistokrvnih plemenjakov po dotičnih krajih.

Vsak prosilec za bika mora v prošnji naznaniti, oziroma zavezati se:

1.) da je pripravljen bika vzprejeti o pravem času na družbenem poskusnem dvorcu na Viču poleg Ljubljane;

2.) da plača ob vzprejemu bika polovico tistih stroškov, ktere je podpisani odbor imel zanj pri nakupu in pri vzreji čez zimo. (Biki stoje družbo do 300 gld. torej je polovična cena 150 gld.);

3.) da podpiše zavezno pismo, s katerim se zaveže prejetega bika imeti dve leti za pleme in, če ga iz ktereга koli zadostnega vzroka z dovoljenjem podpisaneга odbora proda, povrniti po 5 gld. za vsak mesec, kar ga pred časom odda.

Živinorejci, kteri bodo prejetega bika imeli čez 2 leti za pleme, in sicer najmanj 4 mesece dalje, dobodo po 20 gld, in za vsak nadaljni mesec po 5 gld. nagrade.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 31. dne marniceja 1897.

Razglas

o oddaji čistokrvnih plemenih bikov belanske (cikaste) pasme, kupljenih z državno podporo.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe bode meseca maja kupil s podporo, katero je dovolilo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo za pospeševanje govedoreje, nekaj bikov belanske (cikaste) pasme.

Te bike bode odbor oddajal na podlogi došlih prošelj, in sicer z ozirom na potrebo čistokrvnih plemenjakov po dotičnih krajih.

Prošnje je vložiti do

25. dne meseca aprila t. l.

pri glavnem odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Vsak prosilec za bika mora v prošnji naznani, oziroma zavezati se:

1.) da je pripravljen bika vzprejeti o pravem času na oni bližnji postaji, ktera bode določena, in sicer tistega bika, katerega določi odbor;

2.) da pošlje na račun precej, ko mu odbor naznani, da mu je bik prisojen. 10 gld., kateri zapadejo, če potem ne vzprejme odkazanega mu bika;

3.) da plača ob vzprejemu bika polovico tistih troškov, ktere je podpisani odbor imel zanj pri nakupu, in sicer odračunši pod točko 2. omenjenih 10 gld., in

4.) da podpiše zavezno pismo, s katerim se zaveže imeti prejetega bika dve leti za pleme in, če ga iz katerega koli zadostnega vzroka z dovoljenjem podpisanega odbora proda, povrniti po 5 gld. za vsak mesec, kar ga pred časom odda.

Živinorejci, kateri bodo imeli prejetega bika čez 2 leti za pleme, in sicer najmanj 4 mesece dalje, dobodo po 20 gld. in za vsak nadaljni mesec po 5 gld. nagrade.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 31. dne marcija 1897.

Razglas

Kmetijska podružnica v Krškem priredi naslednje shode:*)

1.) na cvetno nedeljo, 11. dne aprila, po dovršeni službi božji popoldne na Raki;

2.) veliki četrtek, 15. dne aprila, po dovršenem cerkvenem opravilu zjutraj pri sv. Dubu;

3.) veliki petek, 16. dne aprila, po dovršenem cerkvenem opravilu zjutraj na Bučki;

4.) veliko soboto, 17. dne aprila, po dovršenem cerkvenem opravilu zjutraj na Studencu.

Vzpored vsakemu shodu:

1.) Poučen govor o vinarstvu. Govorita deželni potovalni učitelj za vinarstvo g. Fr. Gombač in dr. T. Romih.

2.) Razgovor o stavljenih vprašanjih udeležencev.

Kmetijska podružnica v Krškem,

24. dne aprila 1897.

dr. Tomaž Romih s. r.,
tajnik.

Fran Knavs s. r.,
preisednik.

*) Shodi se bodo vršili le, če bo lepo vreme.

Št. 4047.

Razglas

Kraljeva deželna vlada v Zagrebu je z razglasom s 4. dne marcija t. l., št. 11.882., zaradi kuge v gobcu in na parkljih, razširjene v političnih okrajih Postojna, Kočevje, Logatec in Črnomelj,

od 10. dne marcija 1897. leta

dalje prepovedala uvažati ali goniti prežvekovavce (govejo živino, ovce in koze) iz navedenih okrajev v ozemlje kraljevin Hrvaške in Slavonije.

S tusodnim razglasom z 18. dne junija 1896. l., št. 9296., razglašena, od iste kraljeve deželne vlade izdana prepoved, da se ne smejo prasiči iz vse Kranjske uvažati in goniti na Hrvaško in v Slavonijo, tudi še nadalje ostaja v veljavnosti.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 16. dne marcija 1897.

Št. 4370.

Razglas

Na podstavi člena 5. z nemsko državo sklenjenega dogovora o živinskih kugah s 6. dne decembra 1891. l. in točke 5. k temu dogovoru spadajočega končnega zapisnika (drž. zak. št. 16. iz l. 1892.) ministerstvo za notranje stvari dotlej, dokler se ne ukaže drugače, **brezpogojno prepoveduje uvažati govejo živino v kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, iz nastopnih zapornih oze- melj nemške države, v katerih je razširjena plućna kuga, in sicer:**

1.) Iz vladnih okrajev Potsdam, Bromberg, Devin in Düsseldorf v kraljevini Pruski;

2.) iz okrožnih glavarstev Lipsko v kraljevini Saksonski;

Ta prepoved stopi na mesto prepovedi, izdane vsled razpisa c. kr. ministerstva za notranje stvari z 10. dne februarja 1897. l., št. 4684., oziroma vsled tuuradnega razglašja s 15. dne februarja 1897. l., št. 2883.

To se vsled razpisa visokega c. kr. ministerstva za notranje stvari z 10. dne marcija 1897. l., št. 7885, daje na znanje z dodatkom, da se prestopki te **brezpogojne** uvozne prepovedi kaznujejo po državnem zakonu s 24. dne maja 1882. l., št. 51., oziroma po § 46 občnega zakona o živinskih kugah in k temu zakonu izdanega izvršitvenega ukaza, drž. zak. št. 35. in 36. iz l. 1880.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 16. dne marcija 1897.

Št. 4607.

Razglas

C. kr. namestništvo v Trstu je z razglasom s 16. dne marcija 1897. l., št. 5582.

A. zaradi svinjske kuge na Kranjskem uvažanje živih prasičev iz političnih okrajev Kočevje, Krško, Rudolfovo in Črnomelj na Kranjskem, in

B. zaradi kuge v gobcu in na parkljih na Kranjskem uvažanje živih prežvekovavcev (goveje živine, ovac in koz) in prasičev iz političnih okrajev Postojna in Logatec na Kranjskem na Primorsko prepovedalo.

Uvažanje za klanje določene goveje živine iz političnih okrajev Postojna in Logatec v Trst (na železnično postajo Sv. Sabata) in v Pulj pa je pod pogoji, na znanje danimi vsem železniškim postajam, dovoljeno v ta namen, da se dotična živina shrani v klavnica v Trstu in v Pulju, oziroma zakolje v 48. urah.

Prestopki teh odredb, ki stopijo v veljavnost 19. dne marcija 1897. l., se kaznujejo po zakonu s 24. dne maja 1882. l., drž. zak. št. 51.

To se daje na znanje z ozirom na tuuradni razglas s 13. dne februarja t. l., št. 2502.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 23. dne marcija 1897.

Št. 4651.

Razglas

Na podstavi zadnjega uradnega izkaza o nalezljivih živinskih boleznih v primorskem upravnem ozemlju deželna vlada v ta namen, da se ne zaneso kužne bolezni na Kranjsko, razveljavlja tuuradni razglas s 5. dne februarja t. l., št. 2324., ter prepoveduje na Kranjsko uvažati:

A. Zaradi kuge v gobcu in na parkljih žive prežvekovavce (govejo živino, ovce in koze) in prasiče iz političnih okrajev Koper, Pulj, Sežana in Volovska na Primorskem,

B. zaradi ovčjih kozâ ovce iz političnih okrajev Poreč in Pulj na Primorskem,

C. zaradi svinjske kuge prasičev iz političnih okrajev Koper, Gorica, Pazin, Poreč in Volovska na Primorskem.

Prestopki zgoraj navedenih določil, ki stopijo v veljavnost tisti dan, ko se razglase, se kaznujejo po državnem zakonu s 24. dne maja 1882. l., št. 51.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 23. dne marmja 1897.

Št. 4825.

Razglas.

Na podstavi zadnjih uradnih izkazov o nalezljivih živinskih kugah na Ogerskem in Hrvaško-Slavonskem in zadnje čase, kakor je dognano, zanesenih kužnih boleznij c. kr. deželna vlada dotlej, dokler se ne ukaže drugače, v zmislu razpisa visokega c. kr. ministerstva za notranje stvari z 21. dne marmja 1897. leta, št. 8125., ukazuje nastopne zaporne odredbe z veljavnostjo od 28. dne marmja 1897. leta:

A. Proti Ogerski.

Zaradi

1.) plučne kuge

je uvažanje goveje živine prepovedano iz komitatov: Orava, Liptov, Nograd, Nitra, Požun (izvzemši ozemlje otoka Calokez), Szepes in Trenčin, potem iz kraljevega svobodnega mesta Požun;

2.) kuge v gobcu in na parkljih je uvažanje prežvekovavcev in prasičev prepovedano

a) iz komitatov: Barš, Bistrica-Nasod, Pest-Piliš-Solt-Kiš-Kun, Šaroš, Šopronj in Vas;

b) iz kraljevih svobodnih mest: Šopronj in Sobotica;

3.) svinjske kuge je uvažanje prasičev prepovedano

a) iz komitatov: Abauj-Torna, Arad, Bač-Bodrog, Barš, Békés, Bereg, Bihar, Gömör-Kis-Hont, Jas-Nagy-Kun-Solnok, Mošon, Nógrád, Pest-Piliš-Solt-Kiš-Kun, z izvzetim svinjskim pitliščem v Köbanji (Steinbruch), Požun, Sabolč, Satmar, Silagy, Somogy, Solnok-Doboka, Temeš, Torontal, Veszprem, Zala in Zemplén, potem

b) iz kraljevih svobodnih mest: Arad, Kečkemet, Kološvar, Nagyvarad, Pančova, Šopronj, Sobotica, Novisad in Zombor.

B. Proti Hrvaško-Slavonski.

Zaradi

1.) kuge v gobcu in na parkljih na Hrvaško-Slavonskem je uvažanje prežvekovavcev in prasičev prepovedano iz velikih županij: Požega in Zagreb in iz mestnih ozemelj, ki leže v teh velikih županijah;

2.) svinjske kuge je uvažanje prasičev prepovedano

a) iz kraljevih velikih županij: Požega in Zagreb;

b) iz ozemelj kraljevih svobodnih mest: Petrinja, Sisek, Kostajnica, Ivanić in Brod.

Določila o uvažanju zaklanih prasičev v nerazkovanem stanju, tako, da se jih drže še ledvice in da je nedotaknjena ledvična mast, v konsumni kraj Ljubljana na Kranjskem ostajajo še nadalje v veljavnosti.

Iz ostalih neokuženih komitatov in mestnih okrajev Ogerske in Hrvaško-Slavonske je uvažanje prežvekovavcev v obče, pitanih prasičev (s 120 kilogrami žive teže) pa samo po železnici in samo v mestno klavnico v Ljubljani dopuščeno tako, da se takoj pokoljejo.

Te nove odredbe stopijo v veljavnost

28. dne marmja 1897. l.

ter se namesto onih, ki so bile ukazane s tuuradnima razglasoma s 15. dne februvarija 1897. l., št. 2885., razglašajo z dodatkom, da se njih prestopki kaznujejo po zakonu s 24. dne maja 1882. l., drž. zak. št. 51., odnosno po § 46 splošnega zakona o živinskih kugah in po izvršitvenem ukazu, izdanem k temu zakonu.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 26. dne marmja 1897.

Št. 4663.

Razglas.

Ker se svinjska kuga v političnem okraju Črnomelj bliža svojemu popolnemu ponehanju, zatorej deželna vlada spet razve-
tljavlja svojo, glasom razglosa s 10. dne novembra 1896. l., št. 17.112., za ves politični okraj Črnomelj izdano prepoved izvažanja, uvažanja in prevažanja živih prasičev.

Nasproti pa ostajajo glede prasičjega prometa za vso Kranjsko sicer še obstoječe omejitve (po katerih je prepovedano prasiče goniti in jih prodajati od kraja do kraja) tudi za politični okraj Črnomelj še v veljavnosti.

Prestopki teh še obstoječih prometnih omejitev se strogo kaznujejo po državnem zakonu s 24. dne maja 1882. l. št. 51.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 27. dne marmja 1887.

Št. 4985.

Razglas.

Ker je glasom uradnega izkaza o živinskih hughah deželna vlada v Sarajevu s 15. dne februvarija t. l. v okupacijskem ozemlju v okrajih Belina, Cazin in Savski most nastopila kuga v gobcu in na parkljih, nasproti pa je ta kuga v okrajih Bihač, Brčka in Gradačac popolnoma ponehala, zatorej deželna vlada ukazuje nastopne odredbe.

1.) Zaradi kuge v gobcu in na parkljih v okupacijskem ozemlju je uvažanje in prevažanje prežvekovavcev (goveje živine, ovčâ in kozâ) iz bosenskih okrajev Bihač, Brčka in Gradačac na Kranjsko spet dovoljeno, nasproti pa je uvažanje in prevažanje takšne živine iz bosenskih okrajev Belina Cazin, Derwent, Dolnja Tuzla in Savski most na Kranjsko brezpogojno prepovedano.

2.) Z ozirom na stanje svinjske kuge v okupacijskem ozemlju ostane uvažanje živih prasičev na Kranjsko iz vsega tega ozemlja brez izjeme prepovedano.

Te odredbe, ki namesto onih z razglasom s 30. dne januvarija t. l., št. 1881., ukazanih

30. dne marmja 1897. l.

stopijo v veljavnost, se razglašajo z dodatkom, da se bodo njih prestopki kaznovali po državnem zakonu s 24. dne maja 1882. l., št. 51. drž. zak., in da se bodo iz omenjenih dežel dospele živinske pošiljatve, ko bi se med njimi našlo tudi samo eno za kugo v gobcu in na parkljih ali za svinjsko kugo obolelo živinčê vrhu tega zavrnile na oddajno postajo.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 27. dne marmja 1897.

Listnoca uredništva.

Fl. R. e K. Na državnih mostovih je mostnina sploh odpravljena. Koder se pa mostnina še pobira, na pr. na deželnih in privatnih mostovih, tam je pa na tabli razvidno, koliko se plača od vsake živine, oziroma od pešca. Če mora plačati pešec, potem plača tudi kolesar, ki se smatra kot oseba, drugače pa ne.

K. G. e M. Ohrnite se zaradi sprejema v grmsko šolo naravnost do vodstva, kjer izveste vse potrebno. Mislimo, da ne bo ovir vstopiti iz tamošnje šole v drugi letnik grmske šole.

B. d. v D. Rastlina, katero ste nam poslali in katero Vi imenujete varuh, imenujejo tudi kopitnik, virh, ščirjevec, leskov koren ali leskova korenina, latinski asarum europaeum. Če je res dobra kot zdravilo proti napetici pri govedu, nam ni znano, a če je res tako, more se hraniti tudi suha in se takrat skuhati, kadar se rabi. Drugače je pa ta rastlina zelo strupena za ljudi in živino, in zadnja se je na paši dosledno ogiblje.

J. E. v P. Glede razdelitve pašnika boste imeli priliko svoje pravice zagovarjati, kadar skliče agrarni komisar vse opravilence na dogovor.

S. Š. e R. Če ima Vaš sosed pravico voziti čez Vašo njivo ob vsakem času, t. j. tudi tedaj, kadar je žito v klasju, ne moremo vrjeti, a to morete sami dognati z izpraševanjem pri starih ljudeh, kako je bilo od nekdaj s to pravico. Morda je kje kaj pisane, na pr. v zemljiških knjigah. Preano se spustite v kako pravdo, posvetujte se s kakim pravnikom.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah št. 3.

Št. 6.

V Ljubljani, 31. marcija 1897.

Leto XIV.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 31. marcija 1897. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja novo blago gld. 40.— kr. do gld. 45.— kr.; nemška detelja (lucerna) gld. 45.— kr. do gld. 55.— kr.; gorenjska repa gld. 26.— kr.; laneno seme, domače ozimno gld. 10.— kr.; konopno seme gld. 10.— kr. do gld. 10.25 kr.; kuminovo seme gld. 26.— kr. do gld. 28.— kr.

Fižol: Rudeči ribniški gld. 6.— kr.; rudeči Hrvat gl. 5.— kr.; prepeličar (koks) gld. 8.— kr. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistene bлага, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj i. s. novo blago.)

Suhe češplje: v dimu sušene gld. 15.50 kr. do gld. 16.— kr.

brez dima sušene gld. 18.— kr. do gld. 21.— kr.

Orehi domači: gld. 14.— kr. do gld. 15.— kr.

Ježice nove: gld. 3.50 kr. do gld. 4.50 kr. za 100 klgr.

Med: od gld. 29.— kr. do gld. 30.— kr.

Kože: Goveje, težke nad 40 kg po gld. 33.— kr. do gld. 34.— kr.

„ težke od 30 do 40 kg „ „ 27.— „ „ 28.— „

„ lahke „ „ 28.— „ „ 29.— „

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 25 kr. klgr.)

Telečje kože: 45 kr. za kg.

Kozličeve kože po gld. —.80 kr. do gld. —.90 kr.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 30 kr. za kg.

Druge vrste 18 do 20 „ „ „

Kože lisic po gld. 3.75 do 4.—

„ kun „ „ 9.— „ 10.—

„ dihurjev „ „ 3.— „ 3.50

„ vidr „ „ 9.— „ 10.—

Kože zajcev po 10 do 12 gld. za 100 komadov.

Pepelika (potošl) po gld. 16.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 31. marcija 1897. Pšenica gld. 8.50 kr., rž gld. 6.50 kr., ječmen gld. 5.50 kr., oves gld. 6.50 kr., ajda gld. 7.— kr., proso gld. 7.— kr., turšica gld. 5.— kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 10.— kr., seno gld. 2.14 kr., slama gld. 2.14 kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Na Dunaji, 31. marcija 1897. Pšenica gld. 7.19 kr., rž gld. 6.05 kr., ječmen gld. 7.50 kr., oves gld. 6.11 kr., turšica gld. 3.80 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Seme pravega kašelskega zelja,

lastni pridelek iz leta 1896, prodaja 40 gramov za 50 kr. Denar je poslati naprej. Za pristnost in kaljivost se jamči.

Ignacij Mercina,

(22—5)

posestnik v Kašlju, pošta Zalog pod Ljubljano.

Izvrstno pravo črno vino,

domači pridelek, postavljeno na vsako postajo Avstro-Ogerske, po 20—25 gld. 100 litrov; samo do Trsta postavljeno pa 18—22 gld. 100 litrov. — Dalje izvrsten naravni **tropinoveo** 60—70 kr. liter, fino namizno olje po 60 kr. liter, semensko čebulico po 2 gld. za 5 kg s poštnino vred.

(41—2)

Alojzij Bratina,

grajščinski oskrbnik v Dubrovniku (Ragusa), Dalmacija.

VABILO

na

II. redni občni zbor

„Posojilnice v Cerknici“

registrirane zadrage z neomejenim poroštvom,

ki se bode vršil v nedeljo dne 4. malega travna ob 4. uri popoldne v prostorih „Narodne čitalnice“.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poterjenje računa za I. 1896.
- 3.) Razdelitev čistega dobička.
- 4.) Izvolitev načelstva; računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
- 5.) Razni nasveti.

(47—1)

V Cerknici dne 23. sušca 1897.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradcu.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena najvišjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izbrano zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; sadnega drevja, visokodebelnatga in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlahnitve; divjakov in podlag za pritlikovce; jagodnega sadja; lepotičnega drevja in grmovja, drevja (10—4) za drevorode itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih oeplicev vseh vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastonj in franko. ☛

Puškarske izdelke,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu, kakor: vsakovrstne puškarske izdelke najnovejših sistemov, puške: lovske za brok ali kroglice, kakor tudi take za tarčo, sobne puške (Flobert), ter orožje v osebno obrambo.

Vsakovrstna popravila in predelovanja po najnižjih cenah.

Vse pri meni izdelano orožje je samo ročno delo iz najboljšega materiala; vse puške so uradno preskušene in dobro uravnane. (1—6)

☛ Za vsako delo sem vestni porok sam. ☛

Obširne ilustrovane cenike, slovenske in nemške, dopošiljam na zahtevanje poštne prosto.

ANTON SODIA, puškar v Borovljah
(Ferlach) Koroško.

„Kupi pri velikem trgovcu, a ne pri malem!“

To velja posebnost za mojo trgovino, kajti le tako velika trgovina kakor moja ima vsled nakupa ogromnih množic blaga proti takojšnjem plačilu malo stroškov, kar je slednjič le kupovalcu na korist.

Krasni uzorci se pošiljajo zastonj na zasebne kupovalce. Zelo obsežne uzorčne knjige, kakor jih še ni bilo, dobe krojači nefrankovane. (5—4)

Blago za obleke.

Peruvijen in dosking za visokoč. duhovščino, predpisano blago za c. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livreje, suknjo za biljarde in igralne mize, prevleke za vozove, lodne, tudi nepremočne za lovske suknje, perilno blago, potne pléde od 4 do 14 gld. itd.

Vredno, pošteno, trpežno, čisto volneno sukneno blago in ne cene cunje, ki niti niso vredne krojaškega dela, priporoča

JAN. STIKAROFSKY

v BRNU (Avstrijski Manchester).

Največa tovarniška zaloga v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev.

♦♦ Pošilja se le po povzetji. ♦♦

Svarilo! Agentje in krošnarji radi prodajajo svoje malovredno blago pod imenom „blago Stikarofskega“. Da se takem sleparijam v oko pride, javim, da tem ljudem sploh svojega blaga ne prodajam.

Živinska sol

dobi se vedno in v vsaki množini po znižani ceni pri

Franu Fischerju
v Kamniku. (38—2)

OVES

(Willkomm.)

Ta težka vrsta ovsa vsepa v vsaki zemlji, je najzgodnejša, dá zelo obilo pridelka, visoko in prav dobro slamo za krmljenje ter nepreleži. Ker se ta oves redko seje, zadošča na oralo 50 kg. (29—3)

Razpošilja se z vrečo vred 25 kg za 5 gld.; 50 kg za 9 gld. 50 kr.; 100 kg za 18 gld. Vzorci v vrečkah po 5 kg se pošiljajo poštne prosto (franco) ako se znesek 1 gld. 70 kr. naprej pošlje na

grajščinsko oskrbništvo Goliče
pri Konjicah na Sp. Štajerskem.

C. kr. privileg.

tovarna za izdelovanje poljedelskih strojev

Frančiška Luttenberger-ja

v Weizu na Štajarskem,

priporoča svoje na tisoče razširjene in najvsepešnejše

travniške brane
(Wiesenmoos-Ketteneggen),

travniške stružnike, vsakovrstne pluge in poljedelsko orodje, stroje za setev, vsakovrstne čistilnice, najboljše slamoreznice, reblijače, najboljše vsakovrstne ročne mlne na kamne v vsakovrstni velikosti. — Popravlja vsakovrstne stroje. Posamezna dela k strojim in nože iz vlitga železa izvršuje točno, natančno in po najnižji ceni. Za vsako stvar in vsako delo se jamči. — Plačila tudi na obroke. — Ceniki brezplačno. (33—2)

Nik. Hofmann,

tovarnar kirurških inštrumentov, ume-
talni, ter orožni kovač in nožar
v Ljubljani na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljše noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti naredé. (8—4)

Naznanilo!

Največja
tovarniška
zaloga
vseh kme-
tjskih
strojev za
Kranjsko
se nahaja
pri

KAROL KAVŠEKU,

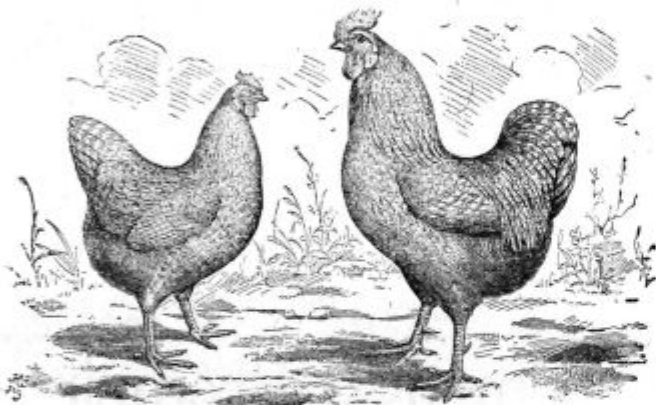
Ljubljana, Dunajska cesta št. 18.

Ima v zalogi posebno izvrstne škoporeznice in mlatilnice ročne in na gepel, vsakovrstne gepelne, mline za trenje žita, travniške brane, pluge itd. itd.

P. n. grajščakom in posestnikom je toraj omogočeno, da si potrebne poljedeljske stroje v moji zalogi lahko sami izbere ter jih njim ni treba kupovati od prodajalcev, ozir. tovarn slabega glasu za visoke cene, in to tem več, ker njim popolnoma jamčim za močan izdelek kakor največjo delavnost. — Tudi preskrbuje vsakovrstne posamezne dele za stroje kakor tudi nože za slamoreznice.

Plačuje se tudi lahko v obrokih. (30—2)

Najcenejša zaloga!

Jajca za valenje

od najboljših kokošjih pasem za kmetovalce

Houdan, Plymouth Rocks in Laške kokoši po 15 kr. eno dobiti je pri (44—2)

Jos. Lenarčič-u na Vrhniki.

Zanesljivo pravo predenice (žide) prosto seme domače (štajerske) in lucerne (nemške ali vočne) detelje dobiva se najceneje pri

Raznovrstne vozove,

štajerske vagerle, na pol pokrite kočije, to-
vorne vozovee itd. itd. izdeluje in ima vedno
v zalogi (34—1)

Peter Keršič,

kovač in izdelovalec vsakovrstnih vozov
v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Lepih vrtnic

čez tisoč komadov raznih vrst, odda po nizki ceni

Fr. Žerjav, vrtnar na Codellijevem v Ljubljani.

Vrtnice imajo lepe krone in so požlahtnjene v višini 0.50 do 2 m. Odjemalci naj blagovolijo zglasti se pri gori imenovanemu vrtnarju. (48—1)

Vezi iz pat. gume za požlahtnjevanje trt

po profesorju Göthe-ju kakor po dr. Kröczer-ju
razpošilja edino prave, nedosegljive kakovosti
c. in kr. dvorna tovarna za gumo in celuloj

Glavna zaloga: **J. N. Schmeidle** Podružnica:
7/2 Stiftgasse 19. na Dunaji. I. Graben 10.

Brzjavni naslov: „Gummischmeidler.“ (12—5)

Plutovino za cepljenje

(gobe)

za pritrjevanje cepičev pri požlaht-
njevanji trt prevrtane in prerezane
(tudi samo prerezane za tanke cepiče),
kakor tudi vsakovrstne druge gobe,
razpošilja po najnižjih cenah

L. NAIRZ, tovarnar (Korkfabrikant)
v Trstu. (16—5)

Ivanu Majdiču

v Kranji,

kjer so tudi vedno v zalogi razne druge kakor travna semena, ve-
likanska pesa, grahorino seme, pravi ribniški fižol, zgodnji oves,
razno drugo žito, krompir „onejdovec“ in druge verste. Tudi je
ondi glavna zaloga priznana najboljšega in od c. k. kemičnega pre-
iskovalnega zavoda na Dunaji za mimo družega kot mnogo izdat-
nejšega poterjenega

pravega dovskega mavca (gipsa)

ter priporočam da se ga pravega dobi, ter ga neposredno pri meni
naroči.

**Pri skupni naročbi celih vagonov posebno
ugodne cene.**

(36—2)

Izvrstno

belo in črno vino

garantirano pristno,

ima naprodaj od 56 litrov naprej po
24 kr. liter (15—5)

IVAN KOCIAN,

posestnik v Žirjah, pošta Sežana, Primorsko.

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 6 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Pluge in ispalnike po najboljši in skušeni sestavi izdeluje po 8 gld., močnejše po 9 gld. komad, Miha Preložnik, kovač v Hotinji Vasi, pošta Kranichsfeld, Sp. Štajersko. (30)

Ribniški fižol, izbran za seme, prodaja po 10 gld. 100 kg postavljen na postajo Ribnica Ivan Fajdiga v Sodražici. (64)

Lepo posestvo na Gorenjskem, ki ima čez 50 oralov zemljišča, in sicer dobrih njiv, travnikov in neizsekanega gozda, se prodaja ali da v zakup. Na posestvu je dobro urejena vinska kupčija. Oni, ki se zanimajo za to posestvo obrnejo naj se na uradništvo „Kmetovalca“ pod črko K. (72)

Seme pravega ribniškega fižola, lepo izbranega, ima naprodaj Jakob Lovrenčič v Sodražici, postaja Ortenek. (74)

Sedem panjev čebel, 20 novih praznih panjev z premakljivimi satniki in 2 verši ima naprodaj Janez Božjak v Potoški vasi, pošta Zagorje ob Savi. (75)

1000—2000 cepljenih cidrovk in permen 4 in 5 let starih po 20 kr. komad ima naprodaj: Kmetijska podružnica v Cerkuici. Kupci oglasijo naj se pravočasno. (76)

5 železnih ali vlitih kolov, primernih za ograjo, želi kupiti Štefan Furlan v Mirkah, pošta Vrhnika. (77)

Marjasec, čiste jorkširske pasme, 14 mesecev star, prav lep, zelo sposoben za spuščanje (plemenitev), je naprodaj pri Janez Sadnik v Podstenjah št. 18, pošta Ribnica. Cena po dogovoru. (78)

Učenca, kateri ima veselje do čevljarske obrti, sprejme takoj Miha Iskra, čevljar v Lescah. (79)

Willkomm oves na trijerju očiščen, semensko blago po 1 gld. 30 kr. stari mernik, prodaja Gašper Rudolf, posestnik v Lomeh, pošta Črni vrh nad Idrijo. (80)

30 hektolitrov vina, po 16 $\frac{1}{2}$ gold. hektoliter je naprodaj v župnišću na Planini pri Vipavi. Ivan Mikš, župnik. (81)

Veliko število jablan, hrušek in divjih kostanjev ima naprodaj Josip Jarc v Medvodah. Cena nizka. (82)

50 m² zgašenega prav izvrstnega apna ima naprodaj Jak Strnad, posestnik na Cesti, pošta Videm pri Dobropoljah. Cena po dogovoru. (83)

Ribniški fižol, izbrano blago za seme, prodaja po 9 gld. 50 kr. 100 kg franco kolodvor Ribnica, Ivan Lovšin v Ribnici. (84)

Lepega bika, sivca, dve leti starega, prodaja po ugodni ceni Šimen Slapnik, posestnik v Okrogu, občina Špitalič, zadnja pošta Motnik. (85)

25 prasičkov križancev po 1 $\frac{1}{2}$ mesec stare, ima naprodaj Janez Sajovic, posestnik v Velesovem, pošta Cerklje na Gorenjskem. Cena po dogovoru. (86)

Krompir, „agneljev biser“ ima naprodaj Peter Pogačnik, učitelj v Čatežu, pošta Velika Loka pri Trebnjem. (87)

Največja zaloga

raznega semena

na pr. večne nemške detelje (lucerne), štajarske detelje, inkarnatke, turške in travniške detelje, raznih vrst velikanske pese, ki je splošno znana kot najboljša krma; potem travna semena za suha, mokra, peščena ali ilovnata tla. Velika zaloga raznih semen cikoriije, dobra krma za prasiče, salate, kumar, peteršilja, zelene, sladkega graha, fižola in drugih zelenjadnih vrst. Mnogobrojnega poseta prosi (35—1)

PETER LASSNIK
v Ljubljani.

Grajščina na Raki

pri Krškem (pošta Krško, postaja Videm), ima še na razpolago več tisoč na riparijo portalis, rupestris montikolo in solonis na suho (46—1)

cepljenih in okoreninjenih trt

z vrstami: rizling ital., kraljevina, španjol, veltlinec, silvanec, portugalka, kabernet sauvignon in nekaj mešanih in sicer po 14 gld. naprej za tisoč cepljenk.

Dalje odda še več tisoč močnih, za cepljenje sposobnih korenjakov (bilf) po 20—24 gld. tisoč komadov.

Pristna

dalmatinska vina,

kakor tudi druge vrste, priporoča gg. gostilničarjem in posestnikom od 56 litrov naprej po 17.5 — 22 kr. liter.

Dalje ima tudi v zalgi (45—1)

Živinsko sol

po znižani ceni in katero oddaja v vsaki množini

TOMO TOLLAZZI,
trgovec v Dol. Logatcu.

Semenski krompir

„rožnik“ in „amerikanec“ zgođen, kakor pravi češki in ogerski „onejidovec“, lep češki ječmen in oves in več drugih vrst semen prodaja po nizki ceni

Josip Levč,
trgovec v Ljubljani.

Dalje kupuje vsakovrstne zgodnje rastline kakor: črešminovo lubje, črno čmeriko, lapuhovo cvetje, sladke korenince, jeternik, jelenov jezik, ježice, smerkovo seme itd. itd. po možno visoki ceni. (43—2)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na prodaj je

velika kmetija

z lepim pohištvom in eno opekarno; poseje se okoli 100 birnov (en birn je 80 litrov), tudi travniki in gozd so v enem kosu. Cena brez inventarja 15.000 gld. — Več se izve na št. 22 v Velikovecu na Koroškem. (37—2)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX